

Fiscaliteit in Aruba

Een nieuw jaar levert veelal een groot aantal aanpassingen in het fiscale stelsel op. Voor Nederland is dat stellig het geval, maar voor Curacao zijn er dit jaar geen inhoudelijke veranderingen van het fiscale stelsel. Dat is op zich niet slecht want fiscale stabiliteit is een groot goed. Zeker ook na de ingrijpende wijzigingen van de afgelopen jaren die samenhangen met het voldoen aan de eisen van de OESO en de EU is enige rust op fiscaal vlak prettig. In Aruba is dat juist enigszins anders: het fiscale stelsel is daar de afgelopen jaren veel minder gewijzigd. We zien echter dat ingaande 2023 belangrijke aanpassingen zijn doorgevoerd. Alle reden dus om eens te kijken wat daar zoal is gebeurd. Maar ik begin maar met wat er (nog) niet is gebeurd, maar wel de bedoeling was: de invoering van de btw. De regering had gepland dit nieuwe omzetbelastingstelsel ingaande 2023 van kracht te laten worden na advisering door het IMF, maar dat was toch kennelijk wat betreft de noodzakelijke voorbereidingstijd iets te snel. Het is denk ik verstandig dat men heeft besloten er nog een jaar mee te wachten zodat overheid en ondernemers zich gedegen kunnen voorbereiden op deze nieuwe belasting. Die lijkt vaak eenvoudig maar de ervaring in Nederland en vele andere landen leert dat dit nog wel eens tegen kan vallen. Overigens is ook in Curaçao gesproken over de invoering van een btw – eveneens op advies van het IMF – maar dat gaat niet gebeuren. Kennelijk ziet de regering en mogelijk het bedrijfsleven hier te veel beren op de fiscale weg. Ik denk dat dit wel meevalt mits men het systeem maar zo eenvoudig mogelijk houdt: belangrijkste daarbij zijn weinig vrijstellingen maar wel een betrekkelijke hoge omzetvrijstelling zodat kleine ondernemers zoveel mogelijk gevrijwaard blijven van de btw.

Terug naar Aruba. In de eerste plaats is in verband met het uitstel van de invoering van de btw het tarief van de omzetbelasting met 1%-punt verhoogd. Dat is te overzien. De achtergrond van deze verhoging is zoals bij omzetbelastingen meestal het geval is een budgettaire. Een andere belangrijke aanpassing in de omzetbelasting betreft de uitbreiding van de zogenoemde verleggingsregeling voor een aantal diensten. Het gaat dan bijvoorbeeld om diensten met betrekking tot onroerende zaken: verlegging vindt plaats naar de locatie waar de onroerende zaak zich bevindt. Een andere wijziging betreft die inzake telecom- en elektronische diensten: verlegging vindt plaats naar de plaats waar de afnemer van de dienst is gevestigd of woont.

Een geheel nieuwe maatregel betreft de invoering van de gebruikelijkloonregeling in de loonbelasting. Nederland en Curaçao zijn daar al lang mee bekend maar nu gaat die ook in Aruba gelden. Aruba geeft daar gelukkig wel de vorm aan die meer vergelijkbaar is met die in Nederland dan die welke geldt in Curaçao: deze laatste is zodanig vormgegeven dat die niet heel gemakkelijk uitvoerbaar is. Kern van de Arubaanse variant is dat iedere aanmerkelijkbelanghouder die als directeur werkzaam is voor zijn vennootschap – gemakshalve de directeurgrootaandeelhouder (dga) – geacht wordt een loon van minimaal 48 000 gulden te genieten. De inspecteur kan aannemelijk maken dat dit loon hoger zou moeten zijn gelet op bijvoorbeeld de kwantiteit en de kwaliteit van de werkzaamheden. Omgekeerd kan het loon onder omstandigheden ook lager worden gesteld, bijvoorbeeld in de opstartfase van de onderneming. Wanneer de dga voor meer vennootschappen werkzaam is die tot een concern behoren moet het loon bezien worden voor de gezamenlijke vennootschappen. Verder moet het loon altijd minimaal gelijk zijn aan dat van de meestverdienende werknemer. En bijzonderheid – die we tot en met 2022 ook in Nederland kende – is de doelmatigheidsmarge van 25%: bij de beoordeling van het gebruikelijke loon mag een 'korting' plaatsvinden van 25%. De gedachte daarachter is dat het feitelijk veelal niet goed mogelijk is om het precieze loon in dit soort gevallen vast te stellen. Teneinde dan discussie te vermijden wordt een

korting van 25% toegepast. Zoals gezegd heeft Nederland die marge ingaande dit jaar juist afgeschaft: je moet immers om de 25%-marge te kunnen vaststellen het loon kennen. Kortom, er is eigenlijk niets doelmatigs aan. In Nederland zal de afschaffing vermoedelijk wel leiden tot een opwaartse druk op de fictief lonen. Overigens is het fictief loon voor de winstbelasting net als gewoon loon aftrekbaar. In de regel blijkt dat als er een fictief loon wordt berekend dit ook gewoon wordt uitgekeerd.

Een andere maatregel die voor dga's relevant is betreft de regeling die ook in Nederland dit jaar is ingevoerd en die bekend is onder de naam excessief lenen. Voor dga's is hun bv niet zelden ook een prettige financier van allerlei consumptiegoederen of privéinvesteringen. Uiteraard kan men een hoog loon of veel dividend uit de vennootschap halen maar fiscaal hangt daar een hoog prijskaartje aan. Lenen bij de eigen bv bijvoorbeeld via een rekening courant is een stuk goedkoper. Hoewel die financiering natuurlijk wel een keer moet worden afgelost, doorgaans uit belast inkomen. De fiscus pleegt tegen hoge privéschulden aan de bv in te grijpen door uitdelingen te stellen. De ervaring leert dat dit bewijstechnisch veelal een moeilijk proces is. De nieuwe maatregel is er nu op gericht dat te vereenvoudigen: zodra meer dan 500 000 gulden wordt geleend bij de eigen bv is het surplus aan te merken als een (fictief) dividend. Zoals gezegd geldt in Nederland sinds dit jaar een zelfde regel, zij het dat de schuld daar mag oplopen tot € 700 000, in voorkomend gevallen te verhogen met de financiering van de eigen woning. De bedragen gelden steeds voor de dga en zijn eventuele partner. Indien overigens een dergelijk fictief dividend in een jaar in aanmerking is genomen verhoogt dit voor het volgende jaar het leningbedrag waarboven dan een fictief dividend geldt. Een fictief dividend in 2023 van 200 000 gulden betekent dus dat de grens in 2024 wordt verhoogd tot 700 000 gulden. Overigens zitten er nog wel wat haken en ogen aan de regeling maar die laat ik hier onbesproken.

Er zijn overigens nog meer interessante fiscale aanpassingen; wellicht dat ik die een volgende keer bespreek.

Peter Kavelaars is hoogleraar fiscale economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en of counsel bij Deloitte Caribbean.